

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 18.

KÖNNYŰIPARI ALAPISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

1. Mit jelent és melyik viselettörténeti korszakhoz kötődik a **mi-parti** kifejezés? (Írja a kipontozott helyre a helyes válasz betűjelét!) (2 pont)
- A - Különböző színű harisnyaszárak, illetve különböző színű anyagokból összeállított köpenyrészek. A francia gótikus férfi viseletben jelent meg.
- B - Kártolt gyapjúból készült szövet. A német reneszánsz korszakhoz kötődik.
- C - Csíkos anyagdarabokból készült egyiptomi királyi fejdísz.

A helyes válasz: **A**

Csak a megadott válasz fogadható el, két pont adható!

2. Határozza meg a **divatbemutatók szervezésének** helyes sorrendjét! (Írja a részfeladatok elé a helyes sorrendnek megfelelő számokat!) (8 pont)

SORSZÁM	RÉSZFELADAT
8.	Világítás beállítása
5.	Koreográfia, zene összeállítása
7.	Főpróba a kifutón
4.	Ruhapróba
1.	Költségvetés készítése
6.	Meghívók kiküldése
2.	Helyszín kiválasztása
3.	Modellválogatás

Mindegyik helyes válasz egy pontot ér, összesen nyolc pont adható! Csak a megadott sorrend fogadható el, részmegoldás is értékelhető!

3. Mit jelent a **trend** fogalma? (Írja a kipontozott helyre a helyes válasz betűjelét!) (2 pont)
- A- Az aktuális divat alapján elkészített kiegészítő kollekció összefoglaló neve.
- B- Információs anyag, divat előrejelzés, amely szín előrejelzésekből, színcsoportokból, stílusokból, formai jellemzőkből áll.
- C- Nemzetközi piacon elismert pret-a-porter kollekció.
- D- Divatkövető országok alapanyag, szín- és formavilága.

A helyes válasz: **B**

Csak a megadott válasz fogadható el, két pont adható!

4. Melyik ruhadarab melyik viselettörténeti korszakhoz kapcsolódik?
(Kösse össze a megfelelő párokat!) (5 pont)

A helyes megoldás:

Himation

Hennin

Tóga

Senti

Bárkakalap

Ókori görög

Gótikus

Ókori római

Ókori egyiptomi

Biedermeier

Mindegyik helyesen összekötött megoldás értékelhető, egy-egy pont, összesen öt pont adható!

5. Melyik udvarból indult hódító útjára a **justaucorps**?
(Írja a kipontozott helyre a helyes válasz betűjelét!) (2 pont)

- A. XIV. Lajos francia uralkodó udvarából
- B. XVI. Lajos francia uralkodó udvarából
- C. VIII. Henrik udvarából
- D. Mária Terézia udvarából

A helyes válasz: **A**

Csak a megadott válasz fogadható el, két pont adható!

6. Egészítse ki a következő mondatot!
Válasszon a következő kifejezések közül:
női, férfi, ing, nyakú, kötény, ujjú, kék, színes!
A helyes választ írja a kipontozott helyre! (4 pont)

A matyó viselet mutatja a legdíszesebb **férfi** viseletet. Legjellegzetesebb ruhadarabja a bő **ujjú**, hímzett **ing**. Az inghez kezdetben fehér, később fekete vagy **kék** gatyát hordtak. A gatyá elé gazdagon hímzett kötényt kötöttek.

Mindegyik helyes válasz egy-egy pont, összesen négy pont adható! Csak a megadott válasz fogadható el!

7. Nevezze meg, hogy milyen korra vonatkozik a megállapítás! A választ írja a kipontozott helyre! (2 pont)

Az egyszerű nép viseletét ruharendeletekkel szabályozták, sötét színű, durvább anyagokból készült ruhadarabokat hordhattak, díszítést, ékszert nem alkalmazhattak.

román kor

8. Mely szálanyagokkal kapcsolatosak az alábbi szakkifejezések?
(Írja a kipontozott helyre a helyes válasz betűjelét!) (4 pont)

A - pamut
B - gyapjú
C - hernyóselyem
D - len

A helyes válasz:

Mercerezés **A**
Hámtalanítás **C**
Karbonizálás **B**
Tilolás **D**

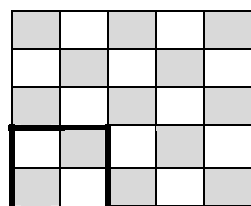
Mindegyik helyes válasz egy-egy pontot ér, összesen négy pont adható!

9. Határozza meg a fonás műveleteinek helyes sorrendjét!
(Írja a műveletek elé a helyes sorszámokat!) (6 pont)

SORSZÁM	MŰVELET
3.	Nyújtás
1.	Adagolás
5.	Előfonás
6.	Végfonás
4.	Fésülés
2.	Kártolás

Mindegyik helyes válasz egy pontot ér, összesen hat pont adható! Csak a megadott sorrend fogadható el, részmegoldás is értékelhető!

10. Nevezze meg, hogy milyen kötés látható az ábrán, jelölje a mintaelemét, és írja le három jellemző tulajdonságát! (6 pont)

Vászonkötés, a mintaeleme 2×2-es.

Jellemzői:

- két színoldalas kötés,
- sűrű tömör szerkezetű,
- a szövetre eső fény szétszóródik,
- rugalmassága kicsi, ezért gyűrődik,
- feldolgozáskor nem nyúlnak, nem alakíthatók,
- varrás közben nagy a tű okozta mechanikai sérülés,
- fonalcsúszásra kevésbé hajlamos.

A kötés megnevezése egy pont, a mintaelem jelölése két pont. A tulajdonságok felsorolása egy-egy pontot ér. A feladatra összesen hat pont adható!

11. Mi a feladata a szövés alábbi eszközeinek?
(Kösse össze a megfelelő párokat!) (3 pont)

A helyes megoldás:

Lamella	a láncfonal szakadást jelzi
Borda	a vetülékfonal tömörítése a szövethez
Nyüst	a szádnyílás képzése

Mindegyik helyesen összekötött megoldás értékelhető, egy-egy pont, összesen három pont adható!

12. Töltse ki a táblázat hiányzó részeit! (6 pont)

SZÁLASANYAG	MŰVELET	VEGYSZER
Pamut	Fehérités	Hypó
Gyapjú	Karbonizálás	Kénsav
Hernyóselyem	Hámtalanítás	Lúgos oldat

Minden helyes válasz két pontot ér, összesen hat pont adható! Csak a megadott válasz fogadható el!

13. Ismertesse az ókori görög férfi viseleteket! (8 pont)

Az arányos emberi test, a harmonikus mozgás és a derűs életszemlélet alapvetően meghatározta a görög viseletet. A **ruházat bő, a test köré művészi módon redőzött, négyszögletes anyagokból állt.** Legfőbb **díszítőelem az öltözéken az egyéni redővetés és az öv elrendezése** volt. A férfiak egyik fontos ruhadarabja a **khlaina**, ezt a **téglalap alakú gyapjúkendőt a vállukra terítették, és elöl fibulával fogták össze.** Másik jellemző ruhadarab a **khiton**: hétköznapi viseletként **térdig érő változatát övvel hordták.** Ünnepnapok alkalmával bokáig érő khitont viseltek. A rövid, egyik vállat szabadon hagyó, derékban megkötött ruha az exomis. Mindezek mellett a férfi viselet legfontosabb ruhadarabja a gyapjúból készült felső köpeny, a himation volt. Fejfedőt csak utazáskor viseltek: vagy a lapos, karimás, állszalaggal megkötött filckalapot, a petasost, vagy a szorosan fejre simuló, karima nélküli sapkát, a pilost.

Otthonaikban mezítláb jártak, az utcán szandált viseltek, amelyet gyakran magasan felfűztek a lábszárra. A koturnus magas talpú lábbelijük.

14. Ismertesse a divatbemutatók típusait! (7 pont)

1. Szakmai trend bemutató
2. Kereskedelmi bemutató
3. Szalon bemutató
4. Divatshow, divatszínház
5. Egyéni bemutató
6. Közös bemutató
7. Rendezvényhez kapcsolódó szórakoztató bemutató

Mindegyik helyes válasz egy-egy pont, összesen hét pont adható!

15. Sorolja fel a magyar népviseletek kiemelt tájegységeit! (10 pont)

Alföldi viselet - Kalocsai viselet
Dunántúli viselet - Sárközi viselet
- Kapuvári viselet
- Ormánsági viselet
- Sióagárdi viselet

Felföldi viselet - Mezőkövesdi, matyó viselet
- Palóc viselet

Mindegyik helyes válasz egy-egy pontot ér, összesen tíz pont adható!

16. Ismertesse a szintetikus szálak általános jellemzőit! (10 pont)

A szintetikus szálak **szakítószilárdsága és kopásállósága jó**, nedves állapotban sem csökken jelentősen. **Nyúlásuk, rugalmasságuk jó**, ezért **kevésbé gyűrődnek**.

A **nedvszívó képességük általában alacsony**. **Elektrosztatikus feltöltődésre hajlamosak**, ezért a feldolgozásuk nehezebb, valamint **szennyeződésre hajlamosak**.

A szálak lehetnek **fényes vagy matt felületűek**, a finomságuk is változó az előállításától függően.

A szintetikus szálak **hőre lágyuló (termoplasztikus) szálak**, ezért hő hatására tartósan **formázhatók, terjedelmesíthetők, hőrögzíthetők**.

A kiemelt jellemzők közül bármelyik megnevezése egy-egy pontot ér, összesen tíz pont adható!

17. Ismertesse, hogy mi a barkakép! Milyen tényezők határozzák meg! (8 pont)

A barkakép a **barkaréteg felületén látható rajzolat**. A barka az irha **szőroldal felőli** befejeződése, amely a **szőr és a felhám eltávolítása után válik láthatóvá**, és a finom rostszerkezetű, sűrű szövésű rosthálót alkot.

A rajzolatot meghatározzák:

1. A **szórtüszők**, a különböző állatfajok szőre nagyon különbözik egymástól, vastagságban, alakban, görbületben, a bőrben való eloszlásban stb. Ennek megfelelően különbözik a szórtüszők képe a barka felületén.
2. A **szemölcsök alakja és nagysága**. A barkaréteg szemölcsös szerkezete okozza a bőrfelületek állatfaj szerint megkülönböztethető többé-kevésbé erős domborzati mintáit.
3. A barkát alkotó **rostok finomsága**.

A barkakép meghatározása két pont, a tényezők egyenként két-két pontot érnek, összesen nyolc pont adható!

18. Részletezze, hogy milyen jellemzők határozzák meg a len jó hővezető és jó nedvszívó képességét! (7 pont)

A len sejtek **mikroszkópi képe hasáb alakú, a hasáb oldalai sima felületűek**, az emberi testhez hozzáérve, azzal **nagy felületen érintkeznek**, és a **hőt gyorsan elvezetik**. A len anyagok jó hővezetők, hűvös tapintásúak, ezért nyári viseletnek nagyon kellemesek. A nedvszívó képessége igen jó, mert **mikroszkópi képe üreges, alapanyaga cellulóz, sok poláros csoportot tartalmaznak, ezért a molekulái vízfelvételre képesek**. Szabványos légnedvesség tartalma 12%. Gyorsan vesz fel nedvességet, és azt gyorsan le is adja környezetének. Nagy melegben így segíti a test hőszabályozását.

A hővezető képesség magyarázata három pont, a nedvszívó képesség magyarázata négy pontot ér, összesen hét pont adható! A fő jellemzők kivastagítva szerepelnek! Részmegoldás is értékelhető!